

Realist, sincer, jucind cu multă dăruire, actorii noștri au demonstrat pasiune în slujirea piesei românești contemporane, creind personaje veridice, înzestrate cu necesara complexitate psihologică. Faptul că cele mai reușite roluri din această ediție au fost cele ale unor eroi de drame istorice și revoluționare mi se pare unul dintre cele mai frumoase cîștiguri, expresie convingătoare a modului în care teatrul românesc de azi, slujitorii săi, își îndeplinesc nobila lor misiune educativă.

Ion TOBOȘARU

Dezbateri de adînci semnificații

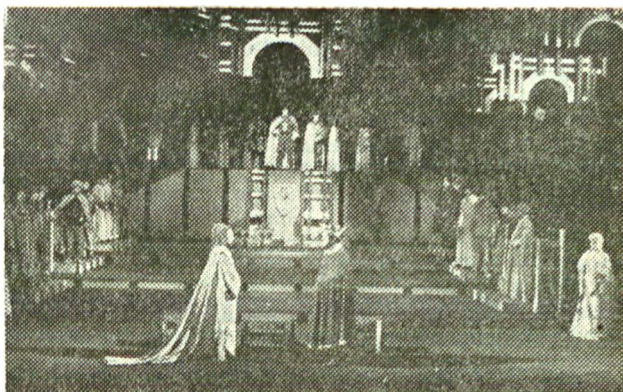
1 Inclus într-un conclave de colegi și colegi iubitori întru ascendența teatrului românesc contemporan, cantonat și cantonați pe „traseul I”, am urmărit unele spectacole din urbea-metropolă, împrejurimi mai apropiate și cvasi-îndepărtate, spre cunoașterea unui esanșion semnificativ de dramaturgie românească originală și demiurgie scenică în pulsația și efervescenta de spirit a culturii de clipă și în perspectiva „hronicului” dezvoltării teatrului românesc, azi. Așadar, sub raport cronologic și nu axiologic, citeva sumare opinii: mi-au reținut atenția în formulă de premieră spectacolele: **Moștenirea** de Titus Popovici la Teatrul Național din București, **Piticul din grădina de vară** de D.R. Popescu la Teatrul Național din Craiova, fixate sensibil pe propria-mi rețină, și alte citeva, notabile: **Al patrulea anotimp** de Horia Lovinescu la Teatrul

„Nottara”, **Fără aprobare** de Petre Ispas la Teatrul Mic.

Moștenirea se vrea și se constituie un spectacol monumental, de anvergură, ce proiectează făptura eroică a lui Mircea cel Mare, zămislindu-se epoca medievală din istoria românilor prin transfigurare de sorgine patriotică și deopotrivă estetică. Orizontul așteptării estetice și receptarea, îngemănate, prin public, omologhează memorabile creații actoricești: Gh. Cozorici, Mircea Albulescu, Radu Beligan, Olga Delia Mateescu, Ilina Tomoroveanu, Anca Dincă; **Piticul din grădina de vară** reprezintă un spectacol al monumentalității tragice, original prin originalitatea viziunii regizorale (Silviu Purcărete), autentic prin fiorul reviemului, La Teatrul „Nottara”, **Al patrulea anotimp** prilejuiește reîntîlnirea cu clasicul Horia Lovinescu și compozițiile actrițelor Ioana Crăciunescu — impresionantă în arta caligrafierii siluetei, transfigurate prin patosul și inteligența-i scenică, și Lucia Mureșan — prin viziune calidoscopică și combustie psihologică; **Fără aprobare** de Petre Ispas proiectează cercurile unei autentice dezbateri, densă în semnificații și ritmată cu har în spectacol.

2 Grație situației morale de „jurat” în juriul actualei ediții, am revăzut cu reîncintare citeva spectacole: **Sfîntul Mitică Blajinu** de Aurel Baranga la Teatrul de Comedie, care își menține fervoarea și aciditatea critică prin creații actoricești de relief (Ștefan Tapalagă, Cornel Vulpe, Aurel Giurumia); **A treia țepă** de Marin Sorescu la Teatrul „Bulandra”, îngemănare de poezie, istorie și tragedie, ivită din patosul mentalității românești, în medievalitatea națională; marele recital al lui Ștefan Iordache **Astă-seară stau acasă**, la Teatrul Mic, demiurgie scenică și histrionism de salvare încărcată în substanța unor multiple transfigurări, personaje ce alcătuiesc

Un spectacol monumental, de anvergură, propunînd memorabile creații actoricești — Moștenirea de Titus Popovici la Teatrul Național din București

o miniantologie a destinului uman migrat în ostrovul nostalgiilor; în raza recitalurilor exponențiale se înscrie **Păsărea măiastră** de la Teatrul Giulești, reînținirea cu unica Adriana Trandafir, temperament eruptiv, colorit curcubeic în complexele stări intruchipate. Surisul și lacrima, adîncul teluric și poezia diafană sînt plătate de o cuceritoare sensibilitate, pe autenticitate și adevăr.

3 Folosesc același criteriu cronologic, diurn sau crepuscular, al evoluției spectacolelor, spre a menționa cîteva „zămisliri scenice”. Gheorghe Cozorici, născut din istorie și miruind istoria în spectacole de incandescență patriotică; Mircea Albulescu, magnific în construcțiile scenice ce dau autenticității fior și patos; Radu Beligan, efigie în pozițiile de rară inteligență scenică și reflexive ecouri; Olga Delia Mateescu, purtînd toga nobileței; Ilinca Tomoroveanu, culoare solară sub arcada istoriei; Anca Dincă, candoare, azur și zenit; Ștefan Tapalagă, arta caricaturii prin temperament și inteligență; monumental, Victor Rebengiuc, prin patos și inflexiuni vocale încărcate de conotații umane și tragice deopotrivă; Valentin Uritescu, prin arta firescului și credința integrată în situații inventate scenice cu har artistic; Ștefan Iordache, „sacru monstru” din stirpea aleșilor întru ceremonialul Teatrului; Horațiu Mălăele, originalitate și inteligență, forță de compoziție și lucidă delatare, spontaneitate elaborată, ironie percutantă, irezistibil umor; Adriana Trandafir, magnifică „pasăre măiastră”; Vasile Ichim, portretist ce operează cu pasta sensibilității ivită din mentalitate românească veche și nouă; Jeanine Stavarache, liniște interioară, cathartică, temperament și angajare scenică; Ana Trofin, compoziție și scinteietor umor; Mirela Gorea, poezie a lucidității; Mariana Buruiană, dramatică, fior și sensibilitate în drama înșelării; Diana Gheorghian, tragediană cu incantații de recviem laic; Mirela Cioabă, rară disponibilitate înscrisă în cercurile compozițiilor; Leni Pințea-Homeag, exponențială în substanța rolurilor de dimensiuni clasice, convertind clasicitatea scenică în originale și moderne ficțiuni; Tudor Gheorghe, zenit în spațiul moral al teatrului contemporan; Ioana Crăciunescu, remarcabilă complexitate în modernitatea transfigurărilor, ce poartă marca temperamentului ei insolit; Lucia Muresan, prin noblețea și distincția harurilor în compuneri cultivate scenic; Ion Chelaru, temperament robust și locvacitate de disponibilitate pluriformă; Florin Crăciunescu, miniaturist și orfăurar în

gama rolurilor de gen; Liana Dan-Riza, statuară, culoare în compoziții și temperament ivit din autenticitate scenică; Camelia Maxim, stilistă în rol și roluri ce poartă însemnele incandescenței umane.

În egală măsură port și duc gînduri de recunoștință tuturor celor ce mi-au prilejuit regalul întîlnirilor din inima lunii mai și cercul următoarei, **lunie**.

Ticuța CREȚU

Reliefarea potențialului artistic

1 Actuala ediție a Festivalului național „Cîntarea României” se remarcă prin cota valorică ridicată a spectacolelor prezentate, dovedindu-se astfel opțiuni repertoriale bine gîndite, fiind reliefate potențe artistice multiple în planul creației interpretative, regizorale, scenografice, tehnice (lumini și sunet).

Trebuie menționat că, în cadrul Festivalului, toate spectacolele prezentate sînt premiere, conform regulamentului, publicului și juriul, în același timp, făcînd cunoștință cu noi viziuni regizorale, cu noi creații actoricești, cu noi propuneri scenografice, ale unor texte care au văzut lumina rampei cu ani în urmă, pe alte scene ale țării. Dintre acestea s-au remarcat spectacolul **Pitcul din grădina de vară** de D. R. Popescu de la Teatrul Național din Craiova în regia lui Silviu Purcărete și scenografia Ștefaniei Cenean.

Valorificarea textului prin prisma specificității mitologiei românești, a potențării stărilor afective general-umane, permite înscrierea spectacolului în sfera universalului. Spectacolul poate fi prezentat oriunde pe glob, fără cască. Silviu Purcărete a știut să folosească toate mijloacele artistice pentru a vizualiza textul astfel încît mesajul să fie perceput cu ușurință și maximă trăire emoțională. Spectacolul craiovean stîrnește reflecții, incită la competiție și te invită la meditații asupra necesității lucrului bine făcut.

Dintre premierele absolute, **Moștenirea** este un spectacol demn de Naționalul bucureștean prin monumentalitate și vibrație patriotică, incitînd spectatorul să recurgă la toate cunoștințele sale de istorie, de poezie, de literatură, de cultură